

I. évfolyam.

Budapest, 1900. május 12.

5. szám.

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára :
a magyar birodalomban és Ausztriában :
Egész évre 4 kor.
Fél évre 2 kor
Negyed évre 1 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz.

— Egy petítor hirdetés ára 20 fillér. —

A német birodalom államaiba egész
évre 6 korona.

Európa egyéb államaiba és Amerikába
egész évre 8 korona.

II. Lajos feltalálása a mohácsi vész után.

Lapunk mai száma 18 oldal terjedelmű.

Milyen nálunk a politika?

Mikor Bánffy Dezsőt megbuktatták, Széll Kálmán került a miniszterelnöki székbe. Örült ennek az egész országnak, kivéve azok, a kik személyes barátai lévén Bánffynak, no meg azok, a kik a Bánffy-féle pártkassza duzzasztása révén jutottak mandátumhoz. Ezek előre is érezték vesztlüket, mert csak ott tudnak létezni, a hol nem kívánnak egyéb kvalifikációt tőlök, mint hogy mindenre igennel szavazzanak, amit Bánffy akart. Ezen elemeknek rosszul esett, hogy most oly férfi került a miniszterelnöki székbe, akinek nem farkcsóváló és tányérnyaló s a mellett üresfejű emberek kellene, hanem tetterős, a törvényhozói tisztségre rátermett okos emberek. Széllnek kormányra lépése után a volt nemzeti párt belépett a kormánypartba. Azelőtt is szabadelvűek voltak e belépő honatyák, de nem olyan szabadelvűek, mint a Bánffy-kormány alattiak, hanem olyanok, kik a szabadelvűséget egy kissé nemesebb értelemben fogják fel.

Sanda szemmel nézték ezek jövetelét a 13 próbás Bánffy huszárok, kellemetlenül érezvén azt a súlyosan rájuk nehezülő szellemi, erkölcsi és hazafiúi fölnyit, melylyel az új jövények velük szemben bírtak. Azóta minden uton-módon folytatják ellenük s rajtuk kívül Széll ellen az aknamunkát s sohasem lehet előre tudni azt a pillanatot vagy helyet, a mikor és a hol kellemetlen meglepetést szereznek a Széll-kormánynak. Lapot indítottak, egy pár meglevő lapot pedig támogatnak, hogy általuk a legképtelenebb rágalmakat szórják Széll és kormánya ellen, egyben pedig dicsőítsék Bánffyt a híres szabadúszót.

Ebből is látni lehet, hogy a „szabadelvű“ elv csak olyan köpenyeg, a melylyel csak takarogatják a csunya testet, de nem elég ügyesen, mert minduntalan kilóg a lóláb. Most a husos fazék mellől kipottyant „szabadelvűek“ támadják „szabadelvű“ utódaikat s képesek volnának ezeket egy kanál vízben megmérgezni csak azért, mert ők maradtak a hatalmon.

Épp így tesz a Kossuth-párt is. Annak is bliktri a 48-as program; a fő, hogy mandátum legyen s a husosfazék mellett levő „szabadelvű“ pajtásoktól jusson nekik is egyszer-máskor egy kis félig rágott csont. Ezek a 48-as czégér alatt leglelkesebb támogatói voltak a Bánffy-kormánynak s szívesen segédkeztek ennek nemcsak a néppárti jelölteket elbuktatni, de saját testvéreiket, az Ugron-féle 48-asokat is tüzzel-vassal pusztítani.

Az ok itt is ugyanaz, mint a szabadelvűeknél. Feltették Ugrontól és a vele egy párton levő eszesebb, hazafiasabb, tetterösebb testvérek-

től a saját létezésüket. Nagyon jól tudták, hogy az olyan csillagok mellett ők ugyancsak homályban maradnak. Az egyszerübbek, tunyábbak örültek, hogy mandátumot kaptak. Kossuth Ferenczben sincs oly tökéletes elnökük, ki az ő hibáikat lássa vagy észrevegye, hisz ő maga is örül, hogy az övéit ne hánytorgassa senki. A ravaszabb pártbeliek pedig igyekeztek ily pártelnököt kapni, kit dróton rángathatnak. Azért hát üldözték Ugront s a vele tartókat, s úgy Ugront mint számos társát a Bánffy-kormány segítségével a választásoknál kibuktatták. E jó embereknek azonban Bánffy bukásával leáldozott. Ugront épen Bánffy kerülete választotta meg képviselőnek. A Széll-kormány pedig nem vette igénybe csatlósi szolgálataikat, így hát a kibukott Bánffy-istákkal együtt most azon iparkodnak, hogy úgy a Széll embereit, de főleg Ugron Gábort tönkre tegyék.

Előkaparintották, hogy Ugron Gábor a hadseregnek szállított zabot és az államvasutaknak talpfákat, továbbá állami támogatással Erdélyben pokróczgyárat akar csinálni.

Hát ez a dolog mind igaz, csak hogy nem oly színben, mint ahogyan azt a Bánffy két lapja a „Magyar Szó“ és az „Egyetértés“ azt bemutatja. Ugron szállított zabot a rendes napárak mellett a hadseregnek; ezzel igaz, hogy megsértette egy pár zsidó közvetítő érdekét, *de sehogysem sértette meg hazája érdekét*; miért ne adhassa el terményeit a gazda maga is az államnak, ha mindjárt képviselő is az illető. Hát akkor nem volna összeférhetetlen Ugron Gábor, ha előbb oda adta volna terményeit potom áron valami Kohn Jakabnak s az viszont jó drágán adta volna tovább a kincstárnak? Vajjon mivel vásárolt volna olcsóbban az a kincstár? Semmivel, tán drágábban. Vagy mivel rövidítette meg Ugron Gábor a magyar hazát, hogy közvetlen ő adta el a terményeit a kincstárnak s nem a közvetítő? Semmivel. No de hát a Kossuth és Bánffy sajtóinak muszáj úgy írni, mert támogatóik ép azok az elemek, kik Ugron Gábor által rövidséget szenvedtek.

De menjünk tovább. Ugron akkor, mikor Bánffy kibuktatta a képviselőházból, hazament gazdálkodni s ekkor tehát nem is volt képviselő — erdeiből való talpfaszállításra szerződést kötött az államvasutakkal. Közbe képviselőnek választották s e szerződésben vállalt kötelezettségeket kénytelen ő még most is lebonyolítani. Hát ez helytelen? Ebből miféle kár származik a népre vagy a hazára?

Ilyen vádakkal illetik Ugront most nap-nap után a Bánffy- és Kossuth-féle sajtók, természetesen a leggyalázatosabb magyarázatokkal füszerelve. Pedig hát jobb volna e lapoknak a

Bánffy pártkaszzájáról, a Kossuth aranybánya-históriájáról, a Tarnóczy-gyárnál, az Equitable és a Hazai biztosító társaságoknál töltött időkből írni szép elbeszéléseket, meg az öreg Kossuth irataiért a kormánytól adott 100,000 frtról írni hős-költevényeket. Ezek sokkal érdekesebb témák volnának, sőt a népet is érdekelnék.

Legutóbbi stiklijé a „szabadelvű” pártnak az volt, hogy Ugront a közözügyi bizottságból (delegáció) kibuktatta. A szabadelvűpárt ugyanis ma többségben van az országházban s így bármire történik a szavazás, módjukban van az ellenzékkel szemben mindent leszavazni. Ezért régi szokásként meghonosították azt az elvet, hogy ha valamilyen bizottságot kell választani a képviselők közül, bizonyos számú helyet átengednek az ellenzéki pártoknak, a kik ezen helyekre kijelölik a maguk embereit s ezeket a többségben levő kormánypárt megválasztja. A múlt szombati ülésre volt kitűzve a delegáció választása. Előzőleg felszólította a kormánypárt az ellenzéket, hogy jelöljék ki a bizottságba az embereiket. Az Ugron-párt Holló Lajost és Ugron Gábort jelölte s a kormánypárt az ő előértekezletén *egyhangulag* tudomásul vette a jelölést, mégis a szombati titkos szavazásnál ellene szavaztak s kibuktatták. Ezzel megsértették az ellenzéknek azon jogát, hogy kiválasztottjait küldhesse a neki felajánlott helyekre. A kormánypárt pedig azzal, hogy másnap más-ként szavazott, mint előtte való napon határozott, megmutatta az ő „szabadelvű” jellegét, a mely inkább nevezhető handlé-elynek. Miféle uri emberek, uri jellemek lehetnek azok, a kik akkor, mikor *nyíltan* kell állást foglalni a bejelentettek ellen vagy mellett, hallgatnak s tudomásul veszik, — másnap pedig *titkosan* ellene szavaznak? Ezt bírálják meg kedves olvasóink.

Ilyen Magyarországon a politika. A helyett, hogy azon törnék a fejüket, mikép lehetne közigazgatásunkat, igazságszolgáltatásunkat, földművelésünket, közegészségügyünket és iparunkat javítani, a helyett, mondom évekig személyes harcot viselnek egymás ellen; harcot, mely csak a körül forog, kié legyen a hatalom, a haszon!

Sajnos, az igazság kényszerít reá, hogy e szomorú viszonyok előidézői között kénytelenek legyünk a néppártól is néhány szót szólni.

A néppárti vezető urak is furcsa egy taktikát folytatnak a politizálásban s a haza érdekeiért való szolgálásban. Őket is kerülgeti a büszség, a nagyravágyás ördöge. Hogy ugyanis megbosszantsák a Széll-kormányt, a melyre nagyon haragszanak, mióta Molnár Jánosból nem lett kanonok, hát *ők is Ugron Gábor ellen* szavaz-

tak. Már bocsánatot kérek, ezt sehogysem tudom helyeselni. Még ha annak a gyűlölt Széll-kormánynak tennék vele szívességet, *még akkor is támogatnám azt az Ugron Gábort*, a ki bár nem néppárti, de *jó* katolikus, a katolikus ügyért már sokat tett s *katolikus álláspontjéért üldözik!* Miféle taktika ez? Hol itt az államférfiúi bölcsesség? Bizonyosan lecsuszott a csizmaszárbába. Hát olyan embert, mint Ugron Gábor is el kell már kedvetlenülíteni a katolikus ügyektől? Kinek lesz aztán kedve hozzánk tömörülni, velünk karöltve harcolni a közös ellenség ellen? Rá kellett volna szavazni minden néppártinak. S a kibuktatás után az elkövetett csinylt megtorolni minden rendelkezésre álló eszközzel. Mert a kormánypárt eljárásával nemcsak Ugron Gábort, nemesak az Ugron-pártot sértette meg, de sérelmet követett el a néppárt ellen is; mert a néppárt is ellenzéki párt, tehát megmutatta, ha neki, a kormánypártnak tetszik, a néppárti jelölteket is elbukthathatja. Ilyen eljárást megtűrni, szokássá válni engedni nem szabad. Hogy a kormánypárt ezt a néppárttal eddig nem tette meg, az onnan ered, mert eddig nem küldtek oly félelmetes embert a delegációba, mint Ugron Gábor. A néppárti delegátusok eddig nagyon kevés vizet zavartak a közözügyi tárgyalásokon; az ilyen delegátusokat pedig szereti ám a kormány, ha mindjárt néppárti köntös van is rajtuk. De jöhet idő, mikor a néppárt oly delegátusokat fog kiküldeni, a melyek arra a közözügyi kormányra kellemetlenek lesznek, a melyek ott a nép és a haza érdekeiért keményen fognak sikra szállni, s akkor mi lesz? Mi lesz, ha a kormánypárt ugyanazt fogja velük tenni, a mit a néppárt ma tőr s a mit maga is támogatott?

Ilyen néppárti politika nem ér semmit uraim! Nem elég egyedül a bécsiieknek tetszelegni, nem elég az Alkotmányban és a Néppárt ujságban jajgatni a katolikusok elnyomatása fölött. Tenni, cselekedni kell: még pedig akkor, mikor az alkalom kínálkozik rá! Avagy az a büne Ugron Gábornak, hogy nem volt egy véleményen az autonómiai kongresszuson Molnár Jánossal? Vagy, hogy nem ismeri el a „Néppárt” ujságot a katolikus nép *egyedüli* üdvözítő ujságjának? Nem kedves uraim; *személyes kultuszt* nem szabad üzni, nem szabad pedig ép olyan pártnak, mely veri a mellét, hogy ő a *nép* érdekében akar működni! A katholicizmus ügye még nem egyedül Molnár Jánoson áll. Tán csak nem azért voltak Ugron ellen, nehogy ő a delegációban elhomályosítsa tehetségével a néppártot, mint rajta kívül e helyütt egyedüli ellenzékét? Kicsinyes politika ez. Ép oly kicsinyes, mint ledurungolni a két laibzurnálban minden olyan

más ujságot, mely szintén a katolikusok érdekében küzd — jobban, mint a néppárt lapjai. Hiába nyilatkoztatják ki, hogy csak Önök a szabadalmazott ügyvivői a magyarországi katolicizmusnak, ezzel nem némitják el a többit, kik ügyesebben, helyesebben, jobban védelmezik a katolicizmust, mint önök. Azzal, hogy kiirtják mellőlük az okosabbakat, önök még sem válnak okosabbakká!

Nagy baja az a néppártnak, hogy körülveszi magát khinai fallal, nem enged keblébe csak „kipróbált” embereket, a kikről eleve meggyőződött, hogy vagy képtelenek önállóan gondolkozni, vagy ha tudnak is, elég jó nevelésűek magukat Molnár kommandójának alávetni. Hát hiszen még hagyján volna ez a kommandó, ha legalább jó volna! Egy jó vezér sokat ér, de hát az eddigi működés nem igen igazolja ezt. Mert az még nem eredmény, hogy oly erős szervezet mellett, melylyel a katolikus papság Magyarországon bír, 17 képviselőt vittek be a képviselőházba. Azok is olyanok, hogy 3—4 kivételével, a többi vagy nem jár soha az ülésekre, vagy ha jár is, hallgat mint a sir, vagy ha beszél, hát nincs köszönet benne. Mert édes uraim, ha már olyan kicsi az a csapat, hát legyen legalább lelkes, buzgó és rátermett. Szóljon hozzá minden kérdéshez, mely szönyegre kerül s a népet érdekl, szóljon hozzá szakértelemmel, tudással. Mert van ám a revízió kivül még ezer égető kérdés, mely hazánkat nagyon, de nagyon érdekl.

Ha oly kicsiny a csapat, akkor tárt karokkal kell fogadni a segítséget, ha mindjárt Ugron Gábor nyújtja is vagy a „Magyar Néplap”. Nem szabad azt a katolikus harczost, aki önök mellé szegődik, pusztítani, eltaszítani, hanem kész örömmel fogadni. Mert ugy járnak majd, mint Kína, amely nagy elbizakodottságában nem fogadta el senki segítségét s most haldoklik, pedig többen voltak s vannak még ma is a khinaiak, mint az őket segíteni akaró tömeg. Nem ér a nagy tömeg semmit, ha nincs jó vezetője: elbukik, elcsenevész, ha főnöke úgy viselkedik, mint a khinaiak feje: csak hódolatot keres és vár, kritikát nem tűr: aki kritizálni mer, az lefej ztetik. Mert csak az történhetik, amit a főkinézer akar, akár jó az, akár rossz.

Ezt meg kellett mondanom, amikor a helytelen politikai viszonyokról beszéltünk. Meg kell mondanom már azért is, nehogy elmuljon újra 4 év semmittevással vagy helytelen taktikázással! *Tömöríteni az erőket s nem szétszórni!* Ez legyen a jelszó.

Katolikus iparos.

Eljen az általános, közvetlen és titkos szavazati jog.
Eljen a 30 hold adómentessége!

POLITIKAI HIREK.

Ugront kibuktatták a delegációból. Nagy forrongásban vannak most a pártok egymás közt. A szabadelvű párt nem respektálva a régi időkből divó szokást, mely szerint minden ellenzéki párt is jelölhet tagokat a delegációba, a szombati ülésen leszavazta Ugron Gábort, az Ugron-párt jelöltjét. E miatt lemondott a delegáció tagságáról a másik megválasztott két tag is: Holló Lajos és Okolicsányi László. Magában a szabadelvű pártban is nagy a felháborodás van e miatt. Egy része a pártnak e szavazásában magának a pártnak a megsértését látja, mert az előző pártkonferencián elfogadták az Ugron jelöltségét s ellene nem szólalt fel senki, az ülésen pedig leszavazták. Azt tartják, hogy ilyen fegyelmezetlen, alatomossan dolgozó párttal nem lehet tovább kormányozni. Jó is lesz siettetni az új választásokat, hadd bukjanak el azok a sok rebachlovagok, melyek ma a házban ülnek. Meg kell tisztítani az országot olyan szabadelvű párttól, mely csak Ugron ellen tud agitálni, de a saját pártjabeli sok összeférhetetlen képviselőkről hallgat. Ott a sok bankdirektor, osztály-sorjátékbérlő, viczinalista, no meg olyan Pollák-Légrádi-féle emberek, a ki az államvasutaknak százezrekre rugó összegekért készít nyomatványokat s még sem összeférhetetlen, de mert Ugron talpfákat szállt, hát összeférhetetlen. Ilyen igazságos, önzetlen kormánypárt nem kell nekünk.

A néppárt 8-án tartott értekezletén elhatározta, hogy a delegációba választott két tagja: ifj. Zichy János gróf és Rakovszky István lemond a delegáció tagságáról, hogy megtorolja az Ugron Gáboron esett sérelmet. Így tehát a delegáció ellenzék nélkül lesz. Vivát jó élet. Ezt akarták elérni a „szabott-elvűek”. Nem lesz, aki ellene mer szólni a közügyi kormány nagy követeléseinek: ott fognak ülni a mamelukok és csak fognak bolintgatni fejükkal s ha jól viselték magukat, elmehetnek a delegációs potyaebédre, a mely alkalommal Krieghammer bácsi megveregeti majd vállukat a jó viseletű, szótfogadó nyerekeknek. Így kell a magyarnak! Minek választ ilyen képviselőket. Választáskor egy pár forintért, egy pár pohár borért elesébbittatja magát, aztán nyögi a súlyos következményeket öt esztendeig. Küldjön csak egyszer a magyar nép 29 pontos képviselőket az országgyűlésbe, majd meglátja milyen delegáció lesz akkor, milyen piczire fog akkor zsugorodni Krieghammer ur követelése. Nem fogunk akkor minden 5 évben puskát cserélni, ágyut átalakítani, más ruhát csináltatni a katonáknak, hanem megtanítjuk a német sógort egy kis takarékoságra, mert a nép már nem bírja az adóterheket.

A főrendiház e héten kedden tartott rövid ülést, melyen megválasztották a delegáció tagjait. Egyéb dolgok a méltóságos uraknak nem lévén, ismét hazamentek.

Ausztriában újra megkísérelte Körber miniszterelnök a pártok közt a békét helyreállítani, de sikertelenül. Most a csehek csinálnak obstrukciót s mindjárt az első ülésen oly botránnyt csináltak, hogy majdnem verekedtek. Szegény osztrák kormány. Ha a cseheknek kedvez, a németek támadják; ha a németeknek kedvez, a csehek támadják. S miután oly többsége nincs, hogy akár az egyik akár a másik támogatása nélkül is kormányozhatna, nem marad más hátra, mint az országgyűlést feloszlatni s új választásokat rendelni el.

Ez meg is fog történni, csak hogy előbb be akarják fejezni a delegációk üléseit, mert a hadügyminiszternek már is égető szüksége van arra a sok millióra, a melyet csak a delegációk szavazhatnak meg. Jóllehet ép akkor lesznek Ausztriában is a választások, a mikor Magyarországon.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

A képviselőház e heti működése nem volt valami említésre méltó. Egy pár törvényjavaslatot úgy daráltak le, mintha kávé darálnak, pedig volt köztük egy igen fontos: a *beruházási kölcsönről* szóló, mely ugyancsak megkívánt volna egy kis kritikát. Ezt a kölcsönt az állam ugyanis nagyon drága feltételek mellett csinálta meg s ezáltal a népre ismét nehéz terheket róttak. De ilyesmihez hozzászólni nem érdemes a mi képviselőinknek. Ők az ülésekre csak akkor mennek el, amikor egy kis *heccz* van. Ezen ülésen, amelyen a törvényjavaslatot tárgyalták, egész délelőtt nem bírták összehozni a házszabályokban előirt legkisebb létszámot, a 100-at. Hát nem hallatlan ez Magyarországon? A törvényhozó urak, kik ezért busás fizetést huznak, 470-en vannak körülbelül s nem megy el közülök 100 az ülésekre, hogy megvitassák a törvényjavaslatokat.

Másnap azonban már többen voltak, mert érezték, hogy reájuk nézve egy kis kellemetlenség várakozik. A házszabályok értelmében ugyanis joga van a törvényhozásnak azon képviselőket, kik az ülésekről távol maradnak, pénzbírsággal sújtani. Az elnök fel is kelt, hogy indítványt tegyen a megbüntetésre, de ugyancsak hamar ült le ismét helyére, mert a tisztelt honatyák erősen tiltakoztak minden bírságolás ellen. Minek is? Az urat nem szabad büntetni, arra Magyarországon csak a paraszt való.

A szombati ülésre, mert *heccz* volt kilátásba, már szaporábban gyülekeztek a honatyák. Bent a teremben ugyan édeskevesen hallgatták az elnök és előadók jelentéseit, annál jobban korteskedtek kint a folyosókon az ülés végére kitűzött delegátusválasztás érdekében. Végre jött a szavazás. Nem néztek ott más nevet, csak az Ugronét, ez volt szálla a kormánypart Bánffy-csoportjának a szemében. Ezt a nevet törölték és helyette Okolicsányit irtak. Az Ugron hivei ugyan már ülés előtt értesültek a puccsról, de nem tulajdonítottak neki nagyobb fontosságot, mert azt hitték, hogy Ugron mégis meg lesz választva. De csalódtak. A beadott 152 szavazatból Ugron csak 48 szavazatot kapott s így a delegációból kibukott. A *heccz* tehát megvolt.

A *hétfői* ülésen elfogadták a *beruházási kölcsönről* szóló javaslatot s elhatározták, hogy szerdán, azaz 9-én, tekintettel Munkácsy Mihály temetésére, nem tartanak ülést.

A következő ülés csütörtökön lesz.

Keresztények! Katholikusok!

Vendéglőkben, korcsmákban, kávéházakban, kávémezőkben, borbély üzletekben, fürdőhelyeken, egyletekben stb. kérjétek és követeljétek a Magyar Néplapot.

**

Minden nap lehet a Magyar Néplapra előfizetni

Kié legyen a föld?

IV.

Kiviteli és behozatali vám.

Az államnak a különböző fogyasztási adókból évente több mint 150—160 millió korona bevétele van, de annak dacára a nép alig panaszkodik ezen adók ellen és pedig azért nem, mert ezen adóknál nem fenyegeti az állam az ő polgárait házuk, földjük és utolsó vánkösük elárverezésével, mint az egyenes adóknál, de különösen a földadónál. És mily gyakran történik, hogy az állam a szerencsétlen adóköteles polgárt pörére kifosztja, koldustarisznyát ad kezébe az irgalmatlanul behajtott jelenlegi földadó következtében.

A jelenlegi földadók helyett a földet is oly közvetett uton akarjuk megadóztatni, mint az a fogyasztási adóknál történik és pedig kiviteli vámok segítségével. Ha mi az önálló vámterületet kivívjuk és minden métermázsa liszt, buza, árpa, zab, kukoricza stb. kivitellere kiviteli vámot szabunk, nines-e ez által a kiviteli vám által közvetve megadóztatva a földnek termése is? Nézzük, hogy mi lesz annak következménye, ha mi a földhasznont közvetve adóztatjuk meg kiviteli vámok segítségével:

1. A kiviteli vám teljesen adómentesnek hagyja azt, kinek csak annyi a termése, amennyi a saját szükséglete.

2. A legigazságosabban adóztatja meg a földnek különböző minőségét, mert éppen annyi métermázsa után adóztatja a földet, ahány métermázsa volt annak tényleges hozadéka és így megszünteti az I-ső és II dik fejezetben foglaltak elleni azon kifogást, hogy nem vagyunk tekintettel a földnek különböző minőségére, az pedig igazságtalanság. Nincs és nem lehetséges az a kataszter, mely a földnek különböző minőségét oly igazságosan megadóztatná, mint a kiviteli vám, mert ennél minden önkényes minősítés ki van zárva.

3. Felmenti a birtokost az adóvégrehajtó zaklatásaitól, mert a kiviteli vámot a nagykereskedők és a nagymalmok fizetik.

4. A mezőgazdákat a terményeik minőségének lehető emelésére buzdítja. Ugyanis, ha 1 métermázsa gabonára, — akár 65 vagy 80 kilogrammos annak minősége, — egyformán magas a kiviteli vám, természetesen mindenki iparkodni fog minél jobb minőségű búzát, rozsot, árpát stb. termelni.

5. Lehetetlenné teszi a gabonauzsorásoknak a gabona árának mesterséges lenyomását, minthogy a vámok általi közvetett megadóztatás mellett a földtulajdonos akkor adhatja el a gabonáját, amikor neki tetszik. Most azonban, a jelenlegi adóztatás mellett, kényszerítve vannak a földtulajdonosok termésök egy részét meghatározott időpontig eladni, hogy adójukat lefizethessék és ezt felhasználva a gabonauzsorások, annak segítségével különösen a kisbirtokosok csekély terményeire tetszés szerinti alacsony árakat szabnak.

6. Óriási mérvben emelni fogja iparunkat, mert

amely magas a kiviteli vám, annyival olcsóbb lesz majd minálunk a kenyér és így az olcsóbb kenyér következtében annyival többet fogyaszthatnak majd hazánk népének milliói az iparezikkekből.

7. Különösen a kisiparosoknak nagy előnyére vannak a kiviteli vámok, mert az ember lévén munkagépjök, az olcsó kenyér következtében emelkedik versenyképességök szemben a gyáriparral.

8. A jelenlegi földadók eltörlésével és a földhaszonnak kiviteli vámok általi közvetett megadóztatásával különösen a keresztény kismolnárság fog ismét felvirágozni és ez végkép meg fogja szüntetni a gabona-uzsorások üzelmeit, mert egyszerűen kismolnárnak vagy kismolnár-szövetkezetnek fogja a földtulajdonos gabonáját eladni, ha nem kap illő árt gabonájáért, mert hiszen várhat akkor a pénzre, míg az a molnár a gabonát megörölte és a lisztet eladta.

9. Ha pedig a földtulajdonosok, a kiviteli vám utáni közvetett adóztatás következtében, az üzerek teljes kizárásával dírekte a molnároknak fogják eladni termésoket, akkor az üzerek elesvén óriási nagy közvetítői nyereségöktől, vagy szintén becsületes munkára fogják adni magukat, vagy pedig hazánkból önként kivándorolnak, ami csak előnyére lesz hazánk népének, keresztény erköléseinek.

10. A kiviteli vámok nemesak a mezőgazdaság óriási felvirágzását vonják maguk után, de az ipart is a fejlődés legmagasabb fokára lehet általuk emelni, ha a kiviteli vámokat úgy határozzuk meg, hogy minden olyan áru kivitele teljesen vámmentes, mely további értékelésre többé nem képes, pld. a könyv, a cipő stb. kivitele teljesen vámmentes lenne ezek szerint, minthogy ezek értékelésre többé nem képesek, míg viszont a papiros és a rongynak, melyből a könyv, a bőrnek és a nyers-bőrnek, melyből a cipő készül egyenlő magas kivitelivámot kelljen fizetni. A kiviteli vámok által tehát elővételi jogot biztosítunk hazánk iparának a hazánkban termelt összes termények anyagok felett. Sőt a kiviteli vám magasságával még kedvezményes árt is biztosítunk hazánk iparának szemben a külfölddel a hazai nyers termények, anyagok bevásárlásánál.

És így számos érveket lehetne még felhoznom a kiviteli vámok mielőbbi behozatala mellett, hogy ezek úgy a mezőgazdaság, mint az ipar szempontjából csak üdvös hatásuk lennének.

A behozatali vámokra nézve azt hiszem nem kell sok szót szaporítanom azok mielőbbi életbe léptetése érdekében. Annyit azonban még is megjegyzünk, hogy zsenge iparunknak behozatali vámok által is segítségére kell lennünk, hogy a most munkahiányból Amerikába kivándorló népünk az iparnál nyervén alkalmazást, az a hazának megtartassék.

Nem-e előnyére van az a mezőgazdaságnak is, ha minél sűrűbb hazánk iparos lakossága, mert ezáltal több lesz a fogyasztó közönség is? És nem-e lehet behozatali vámok segélyével mezőgazdaságunktól

távol tartani a külföldi gabona, marha, gyapju stb. versenyét?

Tehát úgy a mezőgazdaság, mint az ipar érdeke a legsürgősebben követeli a kiviteli- és a behozatali vámok mielőbbi megteremtését, vagyis az önálló magyar vámterületet, amelynek csak az lehet ellensége, ki ellensége a föld igazságos megadóztatásának; ki ellensége annak, hogy a mezőgazda nyugodtan élvezhesse keserves munkája, véres verejtéke gyümölcsét és ne kelljen mindig remélnie, hogy az adóvégrehajtó kiüzi hajlékából és alamizsnára szorult földönfutó koldussá teszi.

Az államnak pedig óriási nagy jövedelme lehetne a kiviteli és a behozatali vámokból. Az 1894—1895 évátlaga szerint ugyanis behozatalunk 28.466,000 métermázsa volt 1050'4 millió korona értékben, míg kivitelünk 40.745,000 métermázsa volt 1038'4 millió korona értékben. Azóta pedig úgy kivitelünk, mint behozatalunk minden esztendőben növekedett. Ha tehát minden métermázsa behozatal és kivitel után csak egy koronát, valamint az áruértéknek csak 5 százalékát szedjük is vámnak, nem-e óriási lesz ebből az államnak a jövedelme, amelyet a keresztény termelőosztályok legesekélyebb zaklatása nélkül, ugyyszólván kizárólag a zsidó nagykereskedők és nagygyárosok fizetnének.

És ha a vámok díjtételeit sokkal magasabbra határoznók is meg, a keresztény termelő osztályoktól azért egyetlen egy vánkost sem licitálna el az adóvégrehajtó, hanem csak a zsidó üzerek, a nagykereskedők és nagygyárosok könnyen szerzett nyereségei lesznek majd valamelyest csekélyebbek. Eppen azért is oly dühös ellenségei a zsidók és a liberális nagygyárosok minden bármily vámoknak, mert ezeket nekik kell fizetni, mert ezek az ő hasznukat esorbitják és nem lehet nekik a vámfizetés elől könnyen kibujni, mint tág lelkiismeretük által az adóbevallásnál az adófizetés elől.

Én tehát a földművelés, átálján hazánk termelőosztályai érdekében behozatali- és kiviteli vámokat követelek. Ezzel ellentétben liberális kormányunk és a szabadelvű párt nem merik követelni Ausztriától az önálló vámterületet, hanem adóvisszatérítés czimén óriási kiviteli prémiumokat fizetnek a milliomos zsidó cukorgyárosoknak, úgy, hogy annak következtében a Magyarországon termelt cukor Budapesten drágább mint Londonban. Pedig nem-e az volna a dolog természetes rendje, hogy ami e hazában termelve lesz, azt nem a külföld, hanem e haza lakossága kapja olcsóbban? *Ezt pedig csakis kiviteli- és behozatali vámok vagyis az önálló vámterület által lehet elérni*, amiért is nem ellenézheti ezt senki, aki e házban mint becsületes igaz keresztény tisztességes munkából él, vagy a termelőosztályokhoz tartozik.

Bárhon és bármikor lesz népgyűlés tartva, hangosan kiáltások, mint szélvihar és menydörgés:

Éljen a katolikus néppárt, éljen a 29 pont!!!

Éljen az önálló vámterület!

Liberális világ.

A mostani kormányt, a mostani társadalmat Magyarországon liberálisnak, azaz szabadelvűnek szeretik nevezni. Mily szép, mily hangzatos e szó: *szabadelvű* s ha úgy értelmeznék és alkalmazná mindenki, a mint azt a szó értelme megkívánja, nagyon jó volna, csak hogy itt Magyarországon e szót, e czímet takaróul, czégerül használják, tulajdonképpen pedig eszük ágában sincsen *szabadelvűeknek* lenni azoknak, a kik kérkednek vele.

Szabadelvű ma Magyarországon mindenki — kivéve az erős katolikus. Miért? Ezt is megmagyarázzuk.

A zsidóknak és szabadkőműveseknek már rég fájt a foguk az erősen katolikus Magyarországra. Ezt megtörni, a katolicizmus erős lánczeit hazánkban meglazítani volt fő-törekvésük. De hogyan, mikép kezdeni? Valakit a maguk pártjának megnyerni Magyarországon lehetetlenség volt, ép úgy nem lehet it valakit zsidóbaráttá vagy szabadkőművessé megnyerni, hogy miért, azt éppen ők tudják legjobban. Ki kellett tehát találni valamit, a mi kecsegtető, a mi kendőzi, takargatja az igazi czélt, hogy sikerüljön a madarakat a csapdába csalni. Feltalálták hát a *liberális* szót, csináltak *szabadelvű* programot, szabadelvű politikát, szabadelvű pártot stb.

Ezzel kezdtek a maguk részére barátokat nyerni, mert a szabadelvű program szerint *egyenjogú* minden ember, minden vallás. Szép, szép! De lássuk, hogy van ez a gyakorlatban.

Ha ma valaki magáról azt mondja, hogy ő *jó zsidó*, az 13 próbás szabadelvű; ha valaki azt mondja magáról, hogy ő *jó református*, evangélikus, unitárius, baptista stb. vagy pedig egyáltalában *vallástalan*, akkor ő még mindig *jó szabadelvű*. De ha valaki azt mondja magáról, hogy ő *jó katolikus*, akkor nem tekintik *szabadelvűnek*! Akkor gúnyolják, üldözik, visszaszorítják, mert hát mint *jó katolikus* nem lehet más — a szabadelvűek szerint — mint reakcionárius, azaz a sötét korba visszavágyódó, a haladást gyűlölő.

No köszönöm szépen az ilyen haladást. Hát csak akkor állhatok be a haladók közé, ha en mint katolikus ellene cselekszem katolikus hitelveimnek? ! Mig a zsidó stb. valásu pedig ép azért jó szabadelvű, hogy igenis szorosán hitelvei szerint cselekszik.

Avagy nem-e állításom igazságát igazolja-e az is, hogy kitűnő szabadelvűnek tartanak oly katolikus, ki hozzájuk simul, érdekeiket védi s a saját vallása érdekeit lábball tapossa. Az ilyen katolikus ők szeretik, ez az ő czinkostársuk, míg ugyanilyen formájú zsidót egyszerűen kilöknének körükből.

Nap-nap után igazolják az események, hogy a szabadelvűség Magyarországon nem szabadelvűség, hanem egyes csoportok, egyes rétegek tömörülése arra, hogy a hatalmas katolicizmust megtörjék. Evégből maguk körül látják mindazon elemeket, egyedeket és összességeket, melyeknek érdekében állana a katolicizmus erejét megtörni.

A hamis szabadelvűségnek grasszálása Magyarországon immár oly arányokat ölt, hogy keresztényesen gondolkodó magyar ember sirva néz hazája pusztulása elé.

Vagy nem-e a végpusztulásba visz ez a politika, az a kormányzás, mely ma Magyarországon honos? Nem tönkreteszi-e az országot az olyan gazdálkodás, a mikor nem azt nézik, hogy az ország, annak lakossága viruljon, hanem csak

az egyes érdekcsoportok? Ma nem azt nézik Magyarországon, a mikor valamit alkotnak, hogy a közügynek tesznek-e valami szolgálatot vele; a fő az, hogy *valakinek*, olyannak, a ki jó szabadelvű, legyen belőle haszna.

Képviselőválasztásoknál a kormány közegei, a hatósági személyek, főispánok, szolgabírók mindig csak a *szabadelvű* jelölt érdekében fejtenek ki korteskedést. Miért? Hát a más pártbeli jelölt nem különben alkotná meg a nép érdekében hozandó törvényeket? Nem, nem úgy van. Nem akart itt Magyarországon senki szabadelvű kormányzatot vagy szabadelvű társadalmat. Nem akartak itt mást, mint egy hatalmi érdekszövetséget alkotni, mely mint szabadalmat bírja kezében a hatalmat s leigázzon mindent, a mi járma alá nem hajlja fejét. És ezen manipuláczióknak mint czégerül oda biggyesztették a „szabadelvű” szót.

Kezdték először az egyének összevásárlásán, — ez igen könnyen ment. Léha, könnyelmű ember mindig több van, mint takarékos, szorgalmas. S eladták először lelküket, aztán eszüket, végre testüket, mindenüket, beálltak a liberáliszmus szolgálatába, mert az jól jövedelmezett. Ezek segítségével magukhoz kaparintották a jövedelmezőbb és befolyásos állásokat, ezek révén a szavazatokat, így aztán országgyűlést, sajtót, kormányt, végre mindent.

Mint nagynak, erősnek képzelt hadsereg megindították immár az irtóháborút a katolicizmus ellen, mert addig még sem tudnak egész nyugodtan aludni, míg ezen legnagyobb, mert a hamisságot üldöző, ellenséget lábáról le nem veszik.

A közelmúlt napok erre újabb gyönyörű példát mutattak.

A magyar tudományos akadémiának van egy 3000 forintos díja, melyet most kellett volna odaadni Magyarországnak legnagyobb publicistájának. (Igy nevezik azt az író, ki tollal kezében szolgálja hazája érdekeit, harcol a közjóért, tudniillik politikai, nemzetgazdasági író.) Összeült hát az akadémia tudós bizottsága, mely hivatva volt kijelölni azt a férfit, ki a 3000 frtos díjra érdemes és ez a bizottság a díjat *Kaas Ivor* bárónak ítélte oda. Tehát Kaas Ivort tartja a bizottság ma Magyarország legjobb publicistájának és annak tartjuk mi is és Magyarországon mindenki. De van egy kis bőkenő. Kaas Ivor ugyanis *nem szabadelvű*, legalább nem olyan szabadelvű, mint ezt ma Magyarországon jónak látják. Ő életében mindig az igazságtalanság ellen harcolt, üldözte a gögöt, az erőszakosságot, ellensége a felfuvalkodottságnak és hatalomvágyának, ő mindig a gyengébb, a szegényebb, az igazságban levőnek pártján állott, nem türt jogtalanságot — s ilyen ember nem lehet szabadelvű. Hozzá még megtette azt a hallatlan vakmerőséget, hogy a mult hetek egyikén *nyíltan belépett a néppártba* s ezt köztudomásra adta. Borzasztó valami! Tehát nyíltan kimondja, hogy ő nem szabadelvű s a mint olvasóink emlékezni fognak, igen szépen meg is indokolta, hogy ő miért nem akar szabadelvű lenni. Ezzel el is vágta maga alatt a fát, t. i. a szabadelvű fát. Ilyen embernek nem lehet oda nyújtani a dicsőség pálmáját, nem szabad kiadni a 3000 frtos díjat. Megtörtént hát, hogy daczára a bizottság határozatának, az akadémia ülésén aztán — titkos lévén a szavazás — leszavazták Kaas Ivort s nem adták ki a díjat. Kaas Ivor ugyan egy cseppet sem busul ezen, mert hát neki a 3000 frt nem kell, az erkölcsi dicsőség pedig mégis az övé; mégis ő ma Magyarország legérdemesebb publicistája. Érdekes még az, hogy azok közt, a kik leszavazták, voltak: Tisza Kálmán.

Szilágyi Dezső, Szász Károly, Gyulai Pál, Lévy József, Thaly Kálmán, Radvánszky Béla, Joannovics György, mind *jóízű szabadelvűek*. Érdekes továbbá az a nagyszerű liberális sajtó, amely hallgatagon átsiklott e czifra leszavazáson, de hasábokra menő ordítózást visz véghez, ha valamelyik zsidó hitsorsos érdeke veszélyeztetve van.

Ez aztán a szabadelvűség, nem kérünk belőle!

A fogyasztási adó

(XX-ik pont.)

„Adjátok meg az Istennek, ami az Istené, és a császárnak, ami a császáré.” De mindazonáltal el kell minden törvényes eszközt követni, hogy a fogyasztási adókat a képviselőház eltörölje, mert ez a törvény adja a legtöbb kivándorló magyar kezébe a vándorbotot. A nagy tömegek e miatt nem képesek étel és italhoz jutni, éheznek s ebből származik a sok betegség, telnek a kórházak, a hajléktalanok menhelyei, aki meg mozoghat, az kivándorol, mert a legborzasztóbb kín az éhség. A róka, farkas stb. állatok, ha könnyű szerrel nem jutnak táplálékhoz, betör a faiuba, megszerzi élelmét. Az ember ezt nem teheti, visszatartja lelkiismerete. Akinek pedig hite nincsen, az úgy cselekszik, mint a róka.

A fegyházak kétharmad része ilyen büntényesekkel van tele. Egy 16 éves rabot kérdeztem:

— Hallottam, hogy ön tíz nap mulva kiszabadul.

— És ő azt felelé:

— Elég baj az nekem!

— Hogyan? kérdezém csodálkozva.

— Ugy, míg itt ben vagyok, van tiszta ágyam, rendes étkezésem, húst is szokunk enni, addig pedig míg kint voltam, ha enni kértem mesteremtől, verést adott kenyér helyett; azért loptam el szerszámát, mert éhes voltam. A gazda meg azt mondja: a hus ára 70—80 kr. kg-ja, annyit nem is keresünk, csirke, liba, kacsára, bor, sörre nem is merünk gondolni.

Nem mese, de igaz, hogy Amerikában nincs fogyasztási adó!

Elmegy a szegény ember 6 centtel a vendéglőbe, hol kap egy korsó söröt és az asztalokon felhalmazott hideg húsokból jóllakhatik ráadásul a 6 centes sörért, csak a kenyérért kell fizetni 1—2 czenet.

Na látod Magyarország! Tejjel, mézzel, folyó kánaán, mit szólna ehhez? Látod mivé tettek tégedet a liberálisok? Azt mondjátok tudom, hogy a 80 millió fogyasztási adójövedéket nem lehet massal pótolni. Ej, ej, dehogya is nem, allamosítsátok kérem a tűz, jég stb. biztosítást és tegyék azt kötelezővé mindenkire, hogy az adóhivatalba kelljen lefizetni a biztosítási díjakat. A biztosító társaságok csak úgy dobálóznak mérlegeikben 1—5—7—10 millió évi haszonnal, még hozzá kiviszik azt az óriási pénzt Newyorkba, Triesztbe, Bécsbe, Londonba, Franciaországba. Tudjátok mennyi ez a pénz? Felülmúlja a 80 milliót. Nézzük csak mennyi fizetése van egy ilyen igazgatónak. Pl. a Newyork igazgatójának 60 ezer frt, a többinek is 50—60 vagy 40 ezer forintos fizetése van. Lássátok, ezek az igazgató bácsik mind egy szálig liberális képviselők, ezek tudnak ám pénzelnéni a választáskor! A liberalizmus nem is fogja az üzletüket egyhamar elrontani, bánják is ők ha a nép a fegyházba, Amerikába vándorol, vagy éhségtől megőrül, mint Erdélyben elneveztek az éhséget a liberálisok pellagranak, hogy a magyar megne értse mi az A fogy. adó eltörlésével

a sok fináncz elbocsáttatnék, de ezeket nem kell féltetni, mert 90 % iparos ember, előveszi újra szerszámját, egy részét pedig az adóhivatalokban lehet elhelyezni, a biztosítási osztályban.

Kérdezzétek meg a vendéglős po'gártársainkat ők meg mondják, mennyi zaklatást, büntetést stb. kell kiállaniok ezen fogyasztási adó törvény miatt.

A régi jóhirneves, vagyonos magyar vendéglősök pusztulnak, vesznek, ma a borhamisítók, vitriol, szódavíz és csináltvíz gyárosok élnek világukat. Hogy is ne világukat? Hisz 100 hektó borsinálás mellett 700 frt haszna van a fogyasztási adó címén a pancsolónak. Az istenadta savanyu vizekért 21 frt 50 kr a városi adó, a vasuti szállítás pedig 125 forint egy vaggon után, míg a csinált vizek egy krajczárt se fizetnek. A valódi jó savanyu vizek ömlenek a patakba. Az erdélyi nép meg kivándorol. Pedig ha az erdélyi népek ezen kincseit okosan kiaknázzák, a csehországi vizeket mind játszva kilehetné szorítani az országból, melyekért pedig sok millió kimegy hazánkból. Ott a Baross forrás pl. mely jobb a Giesshübl víznél. De azért ez nem kell a magyar uraknak, mert nem csehországi víz.

Csehország üveg-ipara és ásványvíz forgalmának köszönheti virágzását. Hegedüs miniszter nem fogja fel észszel miként lehet az, hogy a magyar hizott ökröt Bécsbe viszik és a husát Budapestre hozzák, pedig mily egyszerű 3 oka van ennek: 1. Az önálló vámterület. 2. A fogyasztási adó nagysága. 3. Vegyen a miniszter ur egy korbácsot és verje ki a budapesti vásárokból a cenzárokat miként Krisztus urunk a kufárokat a templomból, és a mézáros nem lesz kénytelen 3—4 ké en keresztül a marhát venni. Budapest úgy körül van véve finánczczal, mint 1870-ben a poroszok Páriszt bekerítették. Nem is érdemes venyigét ültetni többé, mert a bor hektója 10 frt az adója 7 frt.

Sok ezer hektó szilva és törköly-pálinkának való anyagot elhagyja pusztulni a nép, mert a kis üsttel való főzést a fináncz zaklatás teszi lehetetlenné, hogy a gyári és csinált mérgező pálinkának legyen csak kelendőse a nép egészségének nagy kárára.

Jó lesz, ha a képviselő urak és a kormány fontolóra veszi ezeket míg nem késő és ne felejtsek el, hogy f. év. márczius havában 18.600 magyar hagyta itt ez országot utlevéllel. Hát még mennyi a nélkül.

Eljen a 29. de leginkább a XX. pont!

Horváth István,
hangszergyáros.

TÁRCA.

Bizzunk Istenben!

A vasut, mely Kelet-Poroszországból az orosz határ felé halad, hegyenkint pusztá, lakatlan vidékeken siet és a pályáörnek néha egy órát és még annál is többet kell gyalogolnia, ha magányos örhelyetől haza felé megy. Ilyen örház állt a Lüttnitz faluhoz vezető nagy országút mellett is.

Itt évek óta megállóhely volt rendszeresítve, mert Lüttnitz forgalma a hét meghatározott napjain nem volt éppen jelentéktelen. Így tehát Berthold pályaoőrnek egy kis pénztárt kellett vezetnie, mely egy szekrényben jól elzárva, az őrházhoz épült házikóban volt elhelyezve, melynek csak egy vasrácsos ablaka volt.

Egyetlen gyermeke, a hat éves Annuska, gyakran kijött hozzá és osztozkodott apja magányosságában. Az ártatlan, gondnélküli gyermekkedélynek hamar találkozik valami, ami elméjét foglalkoztatja és neki örömet okoz. Itt különösen a vörös jelzőlámpák voltak azok, melyek a kicsike figyelmét magára vonták. A gyermek nemsokára mesterien értette a fehér üvegeket a nagy jelző-lámpából kivenni és helyökbe a vöröseket betenni. Az apjának igaz nem volt ezzel valami segítségére, mert már nem egyszer előfordult, hogy biz sietnie kellett neki, hogy a fehér üvegeket helyezze be a lámpába és így az elhaladó vonat ne állítsa meg hiába. Mindenkor ügyelnie kellett tehát, ha Anna kint volt nála, hogy este a lámpa rendben legyen.

Szombat volt. Anna ismét kiment apjához, aki azonban lehangolt és szomorú volt. Gyermeki szeretettel simult hozzá és kérde őt, hogy mi a baja?

— A fő-pályaelenőr volt nálam és azt mondá nekem, hogy holnap délelőtt elviszik a pénztárt és nekem akkor jelen kell lenni. Ez már most a hatodik vasárnap, melyen a szent misét el kell mulasztanom, — tette hozzá keserűen.

— Mi mindnyájan akarunk érted imádkozni, — mondja a kis leányka gyermeki együgyűséggel.

Az apa nem szólt semmit. Anna is hallgatott és csendes, néma örömmel nézte a vörös üvegeken keresztül az eget és a leáldozó napot.

Néhány óra elmúltával, az apa az asztalra tette a nagy jelzőlámpát és meggyújtotta. „Egy fél óra múlva az éjjeli gyorsvonatnak kell elhaladnia, én még egyszer meg akarom vizsgálni a pályát.“ Egy kis lámpával elindult útjára. Anna egy ideig utána nézett, akkor visszasietett a házba. Mert hisz nem volt neki szabad a pályára kimenni, ezt az apja már ismételtlen szigorúan megtiltotta volt neki. De a vörös üvegek, az égő lámpa elé tartva, szintén nyújtottak szórakozást. Berthold apa ezalatt folytatta útját azon irányban, melyről a vonatnak jönnie kellett. Talán száz lépésre az őrházról néhány fa állott. Alig érkezett oda a pályaoőr, egyszerre 5 alak ugrott elő a bokrok közül. A következő pillanatban Berthold földre volt teperve és megkötözve, míg a gazemberek egyike száját kendővel betömte, hogy ne kiálthasson. Tehetetlenül feküdt ott a szegény ember a pálya mellett, míg az öt utonálló az őrház felé sietett.

A váratlanul megtámadott rögtön tisztában volt vele, hogy miért támadták meg. A gazemberek ki akarták rabolni pénztárát, melyben körülbelül 260 márka volt. Mi lesz most? Holnap eljönnek a pénzért, és most kell ezen szerencsétlenségnek történni. És mi minden történhetik még? Nem-e fogják talán ezen gazembe-

rek ártatlan leánykáját meggyilkolni, hogy háborítlanul végezhesék sötét tettüket? És a segítség oly közel volt. Legkésőbb tíz percz múlva megjön a vonat — de kétségkívül tovarobog. — Ezen szerencsétlen állomás! Évek előtt folyamodott érte Berthold, azon reményben, hogy általa jövedelmét szaporítsa, ezt el is érte, de a templom látogatása — a derék Bertholdnak ez biz elég nehezebbre esett — ugyszólván teljesen megszűnt. Nem csoda, ha ezen tehetetlen helyzetében azon gondolat merült fel a megkötözött emberben: nem-e büntetni akart téged Isten ezen szerencsétlenség által? Te élhetél volna, anélkül, hogy ezen egy a test mint a lélekre veszélyes állomást elfoglaltad volna.

— Irgalmas Isten, ígéretet teszek neked, hogy szerényebben díjazott állomásért akarok folyamodni, hogy tisztelettedben utánpótoljam, amit itt elmulasztani kényszerültem. De segíts nekem, ne engedd, hogy a gazemberek véghezvihessék rablási szándékukat. Fogadd el szerény fogadalmamat. Berthold ajkai nem tudták ezen szavakat kiejteni de annál forróbban szálltak fel szíve mélyéből az egek urához.

A kis Anna ezalatt várta apja visszatértét, de minthogy az soká tartott nem tudott gyermeki hajlamának ellentállani és nemsokára a jelző-lámpa vörös üvegen át ragyogott, a gyermek legnagyobb öröme, mely nem tudta eléggé bámulni.

Egyszerre öt vad kinézésű férfi lépett a szobába. Fenyegedőzve közeledett hozzája az egyik és azt parancsolta neki, hogy ne merjen helyéről megmozdulni. Erre mindnyájan eltűntek az ajtón az őrházhoz épített kis házikóban.

Anna hangosan sirt és zokogott. Hol maradhat a papa? Kik voltak ezek a férfiak és mit akartak?

Ezen pillanatban a közeledő vonat szipolása halatszott

— György, kend veszi a lámpát és ezzel az ajtó elé áll, míg a vonat elrobog, — parancsolá belülről valaki.

Az ajtó ismét kinyílt, és egy egész fiatal gonosztevő lépett ki rajta. Nyilvánvalóan teljesen ösmeretlen levén a vasutnál szokásos jelzésekkel, fogta a lámpát, úgy amint az asztalon találta, és kiment vele, és azt magasra tartotta. A vonat már közvetlen közelben volt, a fényes sineken ijesztően tükröződik vissza a mozdony lámpáinak fénye. Most a gép egy rövid füttye hallatszik, majd egy második, harmadik, negyedik, — a fekezők nyikorognak. — nemsokára megáll a vonat közvetlenül az őrház előtt

— Mi baj? — kiáltja hangosan a vonatvezető aki most a vélt pályaoőr felé sietett. Ez földhöz csapja a lámpát és gyors futásnak ered. A vonatvezető erre gyanakodni kezdett és összehívta a vonatkísérő személyzetet. Bemennek az őrházba, itt ül a kis Anna, még mindig hangosan zokogva. — Gyermekem! hol van az apád? — kérde a vonatvezető.

— Azt nem tudom, — az ninesen itt, de a férfiak, — zokogá Anna.

— Férfiak? — hol vannak? — Anna némán in-

tett az ajtó felé mely azon szobába vezetett hol a pénzszekevény állt.

— Betörés, — kiáltja most a vonatvezető. — Megfogtuk a jó madarakat! — A vonatvezető, a gépész, a tüzelő, két kalauz és ugyanannyi fékező benyomul a szobába, és tulnyomó számuknak rövid küzdelem után sikerül a betörőket lefegyverezni és megkötözni. Rövid keresés után Bertholdot is megtalálják és kiszabadítják kellemetlen helyzetéből. Nem esett nehezen az apának, megmagyarázni, miként kerültek a vörös jelzőtüvegek a lámpába.

— Csodálatos! — kiáltja a vonatvezető — — itt látni az Isteni gondviselést, a gyermek játéka mentette meg az apát! — A vonat tovább ment, miután két ember visszamaradt, hogy a megtámadott és oly esodásan megmenekültnek szükség esetén segélyére legyenek. De ezen éjjel többet nem lehetett semmit se látni, sem hallani.

A tetten ért betörők még a következő reggel lettek a bíróságnak átadva. A jó és istenfélő Bertholdnak pedig segítségre jött az isteni gondviselés fogadalma betartatására, mert nemsokára más állomásra lett áthelyezve, mely nem volt oly veszélyes, és ahol Berthold övével legalább vasárnapon résztvehetett az istentiszteleten.

HIREK.

A pápa Zichy Nándorhoz. A nagy nemzeti zarandoklás alkalmából, mikor a pápa a magyarokat fogadta, nagy szeretettel üdvözölte Zichy Nándor grófot. Vasárnap a Szent Péter-templomban megölelte, hétfőn pedig az egész gyülekezet előtt így szólt hozzá: „Mint tegnap is mondtam, áldásomat adom működésedre. Küzdj teljes eréllyel és kitartással azt a harcot, melyet az egyházért folytatsz. Ezt az üzenetemet pedig add át otthon harc társaidnak!”

Munkácsy Mihály temetése nagy pompával ment végbe szerdán a fővárosban. Miután vasárnap megérkezett a holttest külföldről, hol a nagy festő elhunyt, hozzáálltak a ravatal felállításához. A műcsarnokban állították fel remek díszítéssel s a közönség reggel 9 órától fogva délig szemlélhette azt meg. Szerdán délután 2 órakor már óriási tömeg lepte el azon utvonalat, melyen végig a gyászmenet vonult: iskolás gyermekek és egyesületek képeztek sorfalat. A házak gyászobogókkal díszítve, az utcái lámpák pedig gyászfátyollal voltak borítva. 4 óra tájt beszentelte a halottat Dessewffy püspök fényes segédlettel s megindult a menet a kerepesi-úti sírkertbe, a hol a főváros díszsírhelyet adott a nagy halottnak. Elöl díszbe öltözött lovasrendőrök nyitották meg a menetet, utána jöttek gyászba öltözve a mintarajz-iskola, a rajztanárképző, az iparművészeti iskola, a zeneakadémia növendékei. Utánuk jött a honvédszenekar, mely az egész úton gyászindulókat játszott. Ezek után jöttek a küldöttségek hatos zárt sorokban, hosszúk majdnem egy kilométerre ter-

jedt. Most jött csak a tulajdonképeni gyászmenet. A templomi zene- és énekkar után jött három fekete lovas, utánuk a hat koszorukocsi több mint 110 koszorúval. Mögöttük ment az ősz Dessewffy püspök teljes kíséretével, mely előtt az egyszerű fejfát vitték. Ezek után fekete velencei lovagoknak öltözött művészek négy hatatmas koszorút vittek rudakon. Ezt követi a nyolcz földig érő lepellet borított ló által vont aranyos gyászokocsi, ugyanaz, melyen legutolsó útjára vitték Kossuth Lajost. A kocsit előtt négy csuklyás lovas, a kocsit mellett az egyetemi hallgatók lépkednek diszmagyarban, kivont karddal. A kocsit mögött egy művész vánkoston viszi Munkácsy festéktábláját az eltört ecsettel, utána egy másik művész szintén bíborvánkoston Munkácsy rendjeit. Ezek után egy csomó művész és utánuk egy hosszú sor gyász-hintó következett. A fogatok után a 38-ik gyalogezred zenéje ment, s ismét lovas rendő ők zárták be a menetet. Ezek után jött csak az ezrekre menő közönség. Ilyen sorrendben haladtak ki a temetőbe, a hol a dalárda gyászdalt énekelt, s a püspök újra beszentelte a halottat. Telepy Károly festőművész mondta a gyászbeszédet s ezzel befejeződött Munkácsy temetése. Szép volt, művészies. Megmutatta a magyar, hogy nagy hazafialért lelkesedni, áldozni s kegyeletet tanusítani tud. Csak az kár, hogy ebben is kivételt tesznek s ebbe is a politikai személyes rokonszeny játszik szerepet. Miért nem csináltak ily temetést Liszt Ferencnek, ki szintén külföldön halt meg s volt oly nagy művész, mint Munkácsy s szerzett hazánknak ép oly dicsőséget a külföldön, mint Munkácsy? Vagy csak azért nem kapott nemzeti temetést, mert azt annak idején Tisza Kálmán ellenezte? Lehet. Ha úgy volt, elég nem jó. Hazánk dicső fiai, ha megérdemlik, még akkor is részesüljenek a haza kitüntető kegyelében. Ha mindjárt nem kedves emberei is a halálukkor kormányzó uraknak!

A nemzeti zarandoklatban résztvevők mind hazaszállingóztak már, de ép oly rendetlenül, mint az odautazásuk volt. A résztvevők nem tudják eléggé szidni a rendezőséget azért a sok kellemetlenségért, a mely őket a zarandoklatban érte. Nem ilyennek képzelték ők a nagy nemzeti zarandoklatot. — Mi sem. De hát ez így jól van. Nem szabad zúgolódnunk, mi katolikusok vagyunk s a türés a mi erényünk. Csak nem szabad e türelmet bizonyos köröknek kihasználni, nem szabad azzal visszaélni, mert az ilyen helytelenségeknek mégis csak megvan a rossz hatása, mely aztán ép olyanokat ér, a kik ne n érdemlik.

Szerencsétlenül járt magyarok. Azzal a hajóval, mely Fiuméből lovakat vitt Dél-Afrikába az angoloknak, negyven magyar kocsi is utazott mint loápoló; a legtöbbje szabadkai ember. Ez a hajó a délafrikai partokon elmerült a lovakkal együtt s azóta a kocsisokról sem jó semmi hír, valószínűleg ők is elpusztultak. Közreadjuk a neveiket, hát hát ha valamelyik olvasónk ismerősét vagy hozzátartozóját lel fel bennök. Az eltűntek voltak: Tumakovits Miklós, Pokornity Benó, Bukvity István, Rózsa Ferenc, Mamuzsits János, Friedmann József, Bözsits Jakab, Markics György, Czindarics Balázs, Istvándics János, Rózsányi István, Fábian Vince, Beksics Ferenc, Dulics József, Rutai Pál, Polyakovits Márk, Tikvicszi Jakab, Evetovits János, Balkovits Máté, Matlak Lázár, Vujkovits Simon, Tromler József, Hegyi István, Hangel Balint, Varga Antal.

A főnyeremény örültje. Fillért fillerre kuporgatott Halián Róza 41 éves dajka, a ki a Teréz-körút 41. számú ház harmadik emeletén szolgált, a míg annyi pénzt meg tudott takarítani, hogy egy magyar vörös kereszt sorsjegye

vásárolhatott. Azóta izgatottan leste mindig a huzásokat, abban reménykedett, hogy megüti a főnyereményt. Május elsején volt a legutolsó huzás. Másnap reggel Halián Róza izgalommal kereste az ujságban a kihuzott számok jegyzékét. Nem akart hinni szemének: huszezer koronát nyert a sorsjegyével. Kimondhatatlan boldogsággal ment abba a bankházba, a hol a sorsjegyet vette, hogy fölvegye a nyereményt. Ott azonban kínos meglepetés várt rá. Sorsjegye nem nyert: az ujságban sajtóhiba volt. A hivatalos jegyzék más számot mutatott. A szerencsétlen asszonyra borzasztó hatással volt ez a fölfedezés. Léverten ment haza és váltig azt hangoztatta, hogy megcsalták, megfosztották a reá eső nyereménytől Buskomorságba esett és még azon este kitört rajta a téboly. A gondjaira bizott gyermekkel leakart ugrani a harmadik emeletről. Nagy nehezen tudták csak visszatartani és a gyermeket kiragadni karjaiból. Ekkor azonban dühöngeni kezdett. Rugott, harapott, sikoltozott annyira, hogy négy ember alig tudta lefogni. A mentőket hívták segítségül, a kik a főnyeremény szerencsétlen örültjét kényszerzubbonyba kötötték, azután bevitték a főkapitányságra, a honnan elszállították a lipótmezei tébolydába.

Szerencsétlenül járt főúr. Végzetes szerencsétlenségnek esett áldozatul báró Jósika Miklós, a magyar főúri világ egyik kiváló tagja. Május elsején ugy 11 óra tájban tért haza a kerepesi-ut 6-ik szám alatt levő lakására és nyugalomra akart térni. Az ágya mellett lévő éjjeli szekrényen álló gyertya világánál vetkőzött le és éppen az ágyba feküdt, mikor hálóingével leütötte a gyertyát. A gyertyától meggyulladt a hálóing és az ágynemű. A házbeliek gyorsan elfojtották a lángokat, de akkor már az agg báró egész teste összeégett, úgy hogy négy napi iszonyu kínlás után meghalt. A szerencsétlenül járt főúr báró Jósika Miklósnak, a nagynevű regényírónak legidősebb fia volt és mint nyugalmazott huszárkapitány szerény anyagi viszonyok között kegydíjből élt. Temetése fényes katonai pompával és a közönség nagy részvéte mellett ment végbe.

Mit nem tesz a pálinka. Rozsnyó brassómegyei községben e hónap 6-án megöltek egy embert tiz krajczárért. Dávid András és Maczenkó Pál rozsnyói lakosok a mult héten együtt dolgoztak valami építkezésnél. Szombat este Dávid András vette fel mindkettőjük fizetését s egy korcsmában *pálinkafogyasztás közben* hozzá fogtak az osztozkodáshoz. Nehány jó adag pálinka elfogyasztása után Maczenkó úgy vélte, hogy Dávid ő neki tiz krajczárral kevesebbet adott. Emiatt aztán szóvitába elegyedtek s végül mindkettő haraggal távozott a korcsmából. Másnap este a két haragos *meglehetős ittas* állapotban találkozott ismét. Maczenkó ismét a tiz kajczárral kozakodott elő és a többiek előtt Dávidot csalónak nevezte. Dávid ezért arcul ütötte Maczenkót, mire ez egy kést rártott elő s azt oly erővel döfte Dávid mellébe, hogy az rögtön szó nélkül össze esett és rövid vonaglás után meghalt. A gyilkost azonnal elfojták. A szerencsétlenül járt embert felesége és három apró gyermeke siratja.

Rejtélyes eset. Özvegy Windheim Magdolna Német-Márok községben 77 éves öreg asszony már évek előtt átadta egész vagyonát Baumstark asztalos mesternek, a ki ezért köteles volt az öreg asszonynak élete fogytáig teljes ellátást adni. A napokban az öreg asszonyt holtan huzták ki a kútból. Baumstark azt hiesztelte, hogy Windheimné öngyilkos lett, de minthogy az eset nagyon gyanús volt a hatóság vizsgálatot indított. Kiderült, hogy a szerencsétlen asszony

feje baltával volt összeütve, a holttest gyomrában pedig vizet nem találtak, halálát tehát nem fulladás okozta. Alapos a gyanu, hogy Baumstark emésztette el a lakóját. Hát a mai romlott világban ilyenekre is képesek az emberek a pénz utáni vágyódásban. Ma már nincs meglepő az emberiség, hogy saját szorgalmas munkájával keresse kenyerét s esetleg abból tegyen valamit félre, hanem kapzsiságból oly tettekre vetemedik, a mit vallásos, tisztességes ember nem tesz. Reméljük eléri a tettest a sujtó igazság.

A rabbi nem esküszik. Nagyváradon e héten kínos jelenet volt Bessenyei Elemér járásbíró tárgyaló szobájában. Valami peres ügyben be volt idézve Fuchs Mór nagyváradi rabbi tanúnak s vallomás tételére meg is kellett volna esküdni. Igen ám, de ő kijelentette, hogy csak feltét kalappal esküszik. Ezt a járásbíró nem fogadhatta el, mert a törvény tiltja. De Fuchs nem tágitott, sőt mikor a járásbíró megengedte, hogy hozza el hazulról a rabbi által viselni szokott bársonysípkát, ő elfogadja azzal is az esküt. Fuchs ezt sem fogadta el, hanem állhatatosan megmaradt a mellett, hogy ő csak kalappal esküszik. A járásbíró végre kénytelen volt őt 200 korona bírságra itélni az eskü megtagadása miatt. Eötvös Károly majd csak segítségére fog szaladni a szegény rabbinak, hogy ne kelljen fizetni.

— **Figyelmeztetés.** Mai számunkhoz Sohr József jó-hírű somogy-szilli kaszagyáros gyűjtőive van csatolva, hogy t. olvasóink minél könnyebben tehessék meg kaszamegrendeléseiket. A megrendeléseket czélszerű már most megtenni, ha mindjárt későbbi szállításra is.

Róma, május 6.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Épp ez órában vettem a Magyar Néplap 4-dik számát mely a római *magyar zárandoklatról* szól.

Némi megjegyzésem van azon ünnepély leírására mely Don Bosco intézetében ment végbe.

A magyar zárandokok nemcsak Don Bosco világhírű intézményét ismerték meg ezen alkalommal, de *ami fő, itt egy oly szent ünnepély folyt le, mely megérdemli, hogy az összes magyar lapok tüze esen ismertessék.*

A szent ünnepély nem állot másból, mint abból, hogy mélt. Bende Imre nyitrai püspök ur csendes miseje után a magyar nemzet ünnepélyes szent beszéddel Jézus Szentséges Szívének lett ajánlva.

A francia világlap „La Croix” már előzetesen hirdette, hogy ápril 30-dikán Rómában a Don Bosco által épített „Jézus Szentséges Szíve” fogadalmi templomban a magyar haza és magyar nemzet Jézus Szentséges Szívének lesz ünnepélyesen felajánlva.

Azon helyzetben vagyok, hogy az ünnepély részleteiről bővebb felvilágosítást adhatok, sőt az ünnepi szónok rövid de hévvel elmondott szent beszédét is hiteles másolatban közölhetem.

Az ünnepély rendezésében és fényének emelésében kiváló érdemet szereztek ng. dr. Való Simon pozsonyi kanonok és dr. Part Iván pápai kamarás és a központi papnevelde igazgatója. dr. Való egy meleg felhívást intézett az összes zárandokokhoz, dr. Part pedig szíves volt az intézeti elöljárók nevében Bende püspök ur ő méltóságát csendes szent mise mondására felkérni. Ha e két főúr nincs, nem tudom sikerül volna-e oly fényt adni a *nemzeti nagy ünnepélynek*. Mert — meg

kell vallani — ez isteni ünnepély utjába akadályokat gördített az ember. Csakhogy mégis Isten győzött.

Pont 7 órakor jelent meg hintójában a főpapi diszbe öltözött főpásztor, titkára, gróf Batthány kíséretében. Számos magyar pap és növendékpap valamint az intézet papjai várták. A templom ajtajában szentelt víz lett neki nyújtva; ezután a jobbra balra térdre omló közönségre áldást adott a főoltár elé vonult főpásztor, ahol rövid ima után fölvette az oltárra terített egyházi öltönyöket és csendes szent misét mondott. Mise után dr. Való kanonok az oltárhoz lépett és kitétte a szentséget. Erre a szöszökre lépett dr. Zafféry Károly és az Ur Jézus köszöntése után a következőket mondotta:

Kedves testvérek!

Komoly, fölőtte komoly eseményekről indítva jelen most meg előttetek egy alak, mint intőjel a vészben.

Lelketekről e szent napokban lemosták a bűnbánat könnyei a bűnnek utolsó foltját is — adja Isten, hogy végképen

De míg a ti lelki éltetek az örök élet forrásánál új erőt nyert, szegény hazátokban folyton aratja áldozatait a lelki halál: ijesztő mértékben pusztít az erkölcstelenség, dermeszt a hitetlenség fagya; ezzel karöltve pusztít a szegénység, nyomor és inség.

Szent Istvánnak, szűz Máriának hajdan hatalmas, erős virágzó népe ködfátyolként kezd szétmállani. Fiai, leányai messze világrészben keresnek védelmet az éhenhalás fenyegető veszélye ellen.

Megdöbentő arányokban fogy Árpád népe, úgy, hogy valójában elmondhatjuk a költővel:

„Pusztulunk, veszünk . . .
Mint oldott kéve széthull nemzetünk . . .”

E vész ellen honnan várhatunk segítséget?
Talán az emberektől?

Oh nincs senki, akihez a magyar nép az ő haldoklásában fordulhatna. Nincs pártfogója a népek közt, nem nyer segélyt a világ semmiféle hatalmától.

El kell-e tehát veszünk?

Nem! ezt ne mondjuk! hanem inkább ismételjük a költővel:

„Még jöni kell, még jöni fog egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez szívezrek ajakán . . .”

Ezt a szebb kort, ezt a vigasztalóbb jövőt az az isteni Szív fogja elénk varázsolni, mely isteni Szívet a világ népei által emelt ezen fogadalmi templomában imádjátok ez órában.

Azért ünnepélyesen felhívjuk s ajánljuk szegény magyar hazánkat, pusztuló nemzetünket ez isteni Szívnek, aztán igyekezzünk hazánkban szóval, tettel, életünkkel hirdetni, amit itt fogadtunk. És ne féljünk: Az fog megvédeni minket, aki apostolaihoz így szólott: „Ne féljete! ime én legyöztem a világot!”

Most pedig mondjátok utánam hangosan, de egyszerűsmind a gyermeki szív igaz bizalmával a felajánlás e szavait:

Óh édes megváltó Jézusunk! Tekints le reánk, akik alázattal oltárod elé borultunk. Tied vagyunk, a tied akarunk lenni: és hogy veled szorosabban egyesülhessünk, ime itt mindnyájan a te szentséges Szívednek ajánljuk magunkat. De fogadd isteni Szívedbe szegény hazánk összes fiait és leányait is. Óvjad, védjed, a szegény nemzetet; távolítsd el tőle a hit és erkölcs veszedelmét; add vissza régi életerejét, mentsd meg a végpusztulástól és ne engedd, hogy vérrrel szerzett magyar hazánk idegen kézre jusson. Mely kegyvedért áldani fogunk Téged időben és örökkévalóságban. Amen.

Hangosan ismételte a hívő sereg szóról-szóra a felajánlás e szavait. Nem egy hívő szeméből a megindultság könnyei hullottak alá.

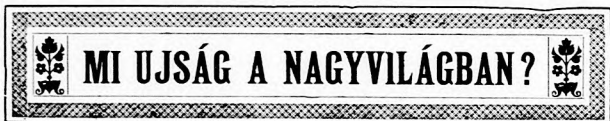
Ezután áldás adatott a szentséggel.

Az egyházi ünnepély után a zarándoksereg az intézet tág udvarára vonult, ahol az intézet növendékei zenével fogadták. A méltóságos püspök ur, aki itt megreggelizett, örömmel fogadta a hódolat és szeretet e nyilatkozatát és megelégedve távozott egy másik ünnepélyre, melyet — fájdalom! — épp ez napi reggeli 9 órára rendeztek az utolsó órában, amiért a zarándokok sokáig nem időzhetek az intézetben, amire pedig nagyon vágyott a szívök.

Sok előkelőség vett részt e megindító szép ünnepélyen, akik közt különösen megemlítjük gróf Cziráky Jánosné, született Almássy grófnét. Az áhítatnak ez angyala nemcsak ez ünnepélyen jelent meg feláldozván a kora reggel nyugalmát: de az intézet könyvkereskedésében is megjelent, a magyar zarándokok nagy tömege közé vegyülve és tömeges bevásárlásokat tett, hogy kedves honában nagyszámu hiveit egy-egy római emlékekkel meglepje. A föntisztelt főrangú hölgy sokáig méltatta társalgására dr. Zafféry Károly urat, hogy bővebb tudomást szerezzen magának Don Bosco e csodálatos intézményéről.

Befejezéséig még annyit írok, hogy az ünnepély rendezője, Zafféry Károly nem más, mint a magyar nép által jól ismert Péter Angelikus, akit a pápa Öszentsége a domonkosi Élő Rózsa füzereknél Magyarországon meghonosításaért különös áldásában részesített, sőt köszönetnyilvánításával is megtisztelt, de akit éppen e fáradozása miatt bizonyos oldalról üldöznek, úgy hogy külföldön kénytelen keresni menedéket. Nagy elégtételt szolgáltatott neki a Rómában megjelent magyar papok és hívők tüntető szeretetnyilatkozata és főleg a szép ünnepély sikere.

X.—

A németországi keresztény szakegyletek melyek tagjainak száma: 138,507, pünkösdkor tartják nagygyűléseket Frankfurtban. Az április 16-án tartott előértekezleten a keresztény szakegyletek végrehajtó bizottsága ezen nagygyűlésre nézve a következő napirendben állapodott meg: 1. A keresztény szakegyletek jelenlegi állapota és fejlődése. 2. A keresztény szakegyletek kiépítése. 3. A segítézés a keresztény szakegyletekben. 4. A keresztény szakegyletek taktikája bérmozgalmaknál. 5. A munkaidő megrövidítése. — Mikor fog a kath. papság a mi hazánkban nem dologkerülő koldusokat nevelni alamizsnálkodásával, hanem ily keresztény szakegyleteket alapítani és azok élére állani?

A burok dolga ismét rosszabbra fordult. A nagy angol sereg Blemfonténból elindult és sorra veri a kis bur seereket. Nem csoda. Sok lud disznót győz. Mi az a 25—30,000 bur, mely ma elszórtan harcban áll egy sokkal jobban felszerelt 200,000 főnyi angol hadsereggel? Egyedüli reményeségük, hogy visszavonulva Transzvál hegyei közé, még sok időn át nem hagynak nyugtot az angoloknak, de végre is kimerülnek vagy odavesznek mind. Az európai

nagy hatalmak valamennyit végigjarta a burok küldöttsége kérve őket, vessenek véget ez igazságtalan, borzadalmas emberirtásnak, de mindenütt süket fülekre találtak. Hja mindenik a saját érdekét tekinti s a szegény buroknak csak annyit felelnek, hogy nagy ideálisták ők még, ha azt hiszik, hogy valamelyik nagyhatalom az ő érdekükben fog közbe lépni. Így van ez manapság. Nagy ideálistának nevezik azt, aki igazságos ügyének diadalrajátását reméli.

A párisi világláállítás magyar pavillonját végre elkészítették egészen s átadták a kiállítási igazgatóságnak. Ennek öröme nagy bankett volt, melyen a szónoklatokat majdnem mind zsidó-magyarok tartották, s miután amugy is sokkal többen voltak ők jelen, mint keresztények, az egyik francia jelen volt azt kérdezte szomszédjától francia nyelven: „Ugy-e a magyarok mind zsidók?” Ez a mi hírünk külföldön.

A felsőfrank kézműves takácsok nyomasztó helyzetének megszüntetésére takácsszövetkezet alakult ott, mely a takácstermékek jobb értékesítését tűzte célul. Ezen szövetkezet kezdeményezésére a kormány késznek nyilatkozott a kézműves takácsok részére külön vándortanítónak alkalmazását, akinek feladata lesz, hogy ezen iparágak technikai emelését előmozdítani, valamint tanácsadónak és közvetítőnek lenni a szövetkezetek és a kézműves takácsok között, ugyancsak üzleti összeköttetéseket és fogyasztó helyeket keresni a kézműves takácsok termékei részére. Mikor fog a mi kormányunk így segítségére lenni a kisiparnak és nem fogja a milliomos részvénytársulatokat még gazdagabbra hizlalni a különféle adókedvezményekkel?

MAI KÉPÜNKHÖZ.

Szomoru idők voltak azok, mikor a magyaroknak leginkább a törökök ellen kellett harcolniuk. Sok magyar nemes vitéz vérzett el a csatákban, míg végre II. Lajos döntő csatára határozta el magát. Mohácsnál találkozott a török és a magyar hadsereg. A törökök sokkal többen voltak s ágyujuk is borzasztó sok volt, mégis csak cselel birták a magyarokat legyőzni. A magyar sereg majdnem egészen elpusztult s elpusztult vele király is: II. Lajos, ki lovával bele-süppedt a Csele-patakba s ott lelte halálát. Képünk azt mutatja, a mint magyar nemesek megtalálják a szomoru véget ért király holttestét.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. Menyhért urnak Szemere. Meg fogjuk önnek levélben írni, hogy és miképp juthatna legjobban állásbuz. — **B. István** urnak Somogy-Gyékényes. Ugyanabban a tévedésben van ön, mint számos más, ki hozzánk fordult, kérvén a lap pontos küldését, mert előfizetett rá egész évre. A tévedés az, hogy ezen előfizetések igaz, hogy önök részéről a *Magyar Néplapra* történt, de azt más zsebelte be s ön ma bámulva látja, hogy *saját* pénzeért sem kaphatja a *Magyar Néplapot*, hanem kénytelen — a mint ön és számosan nekünk

írják elfogadni egy lapot, mely önnek nem kell, mely önöknek azért nem tetszik, mert nem a nép érdekében, nem a nép javára ír, hanem csak azért erőszakolják önökre, nehogy más lapot olvassanak, olyat, mely tényleg a népet védi, a nép érdekeiért küzd s nem a nagy urak, a dúsgazdagok javát keresi s ezek előtt esuszik-mászik. Mi azért megküldjük önnek és társainak a *Magyar Néplapot*, igyekszünk mások hibáit kisebbiteni, mert az önök rovására elkövetett igazságtalanságot nem tartjuk keresztényes cselekedetnek. — **S. Vincze** urnak Szabad-Szent-Király. Köszönjük a pártfogást, csak bátran előre, mi nem csüggedünk. — **J. István** urnak Érsekújvár. Az ön pénze sem mi hozzánk került, hanem oda, a honnan önnek *Magyar Néplapot* nem küldhetek. A lapot azért küldjük. — **B. János** urnak Lébény. Mi rendesen küldjük Borbély Antalnak is a lapot. Lehet, hogy mert távoleső pusztán lakik, a kézbesítés hanyag. Utána járunk a dolognak. — **K. Katalinnak** Kőbánya. Az ön pénze sem hozzánk jött, tehát nálunk nincs előfizetve. Kérje vissza onnan, a kinek küldte. Lapot azért küldünk önnek is. — **F. Ferencz** urnak Nagy-Kanizsa. Sok ily lelkes hívőnk ha volna, nem a hétfejű, de még a kilencfejű sárkányt is legyőzhetnénk. Ezer köszönet szíves lelkesedéséért. Helyesen tette, hogy a beszámoló alkalmával követelte a 29 pont elfogadását. A 29 pont elfogadása nélkül nem lehet a népen igazán segíteni, s a ki azt el nem fogadja, *nem őszinte barátja a népnek*. Pártolja csak tovább is lapunkat, meglesz a győzelem is. A nép már is tömegesen jó zászlónk alá. — **P. R.** és **S. M.** urnak Zimony. Önök azt kérdik, miért nyilatkozik Lepsényi ur már harmadszor egymásután a Néppártban, mindig oly nagy, fekete betűkkel nyomva? Ez az ő izlése és az illető lapé. Így csinálják a zsidó lapok is, mikor reklámot akarnak csapni. Tán láthatták a vásáron a panorámás bódéknál, a melyek bent nem nyujtanak a népnek pénzeért semmit, *de kint a bódé előtt mindig valami csodabogarat mutogatnak, még pedig napról-napra ugyanazt, hogy azzal vonzzák a közönséget, a mely csak akkor látja, hogy be van csapva, mikor benn van a bódében*. Ilyen reklámnak mi nem vagyunk barátai, ez komoly, *katholikus* laphoz nem illik. A nyilatkozatnak, ha igaz és őszinte, csak az a célja, hogy a nyilatkozó valamit elmondjon, elég annak egyszeri megjelenése és elég annak szerény betűkkel való nyomatása. Lehet, hogy annak a lapnak az olvasói annyira rövidlátók, hogy csak azt látják, a mi már nagyon vastagon van nyomva. Nem tudjuk, a lap gazdáit jobban ismerhetik közönségüket. Az az egymásutáni feltűnő nyilatkozás csak azt mutatja, hogy az illető lap komolyan félti létérdekét a *Magyar Néplaptól* s azért akármilyen zsidó fogással is ártalmunkra akar lenni. Ezen eljárásával csak elidegeníti magától az ehez nem szokott jó lelkű, *tiszta becsületű magyar népet!* — **G. Pál** urnak Kecskemét. A választások a csak annyit mondhatunk, hogy több a valószínűség, hogy még az idén lesznek, mint a jövőre. Azért résen kell lenni. — **Cs. I.** urnak Budapest. A költeményeket köszönjük igen szépek. E számból térszűke miatt kimaradtak. Jövőre adjuk. Kérjük csak folytatni. Ily szellemű költeményeket a „Magyar Néplap” olvasói szívesen olvasnak. — **P. Máriának** Jasenovác. Ön azt írja, már mult évben előfizetett az idei lapra. Az ön pénze is ott nyugosza az igazak álmát a többivel. De azért a lapot önnek is küldjük, nehogy rövidséget szenvedjen — *mások hibájából*.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: SCHÖDL GYULA.

Készpénz-kölesön

birtokokra és házakra,

a valódi becserlek háromnegyed részeig, 11 helyre is, 20-25 évi törlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, penzint fizet nem. Lebonyolítás 14 nap alatt. Konvertálás helyezés illetékmentes. Semmi előleges költés. Beküldendő csakis telexkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokvismasolat.

Ingtalan- és Telzálog-Forgalmi-Intézet.
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Finom Rum,
Törköly,
Szilviorium,
Ecet és
Likörök

Kezelési könyv és árlap ingyen!

10 arany érem. † Alap. 1869.

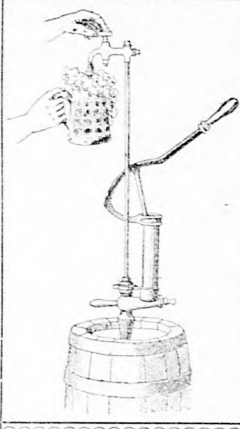
WATTERICH A.

Budapest, Dohány-u. 5.

Cikkek a borkezeléshez.

Borbetegségek elleni szerek.

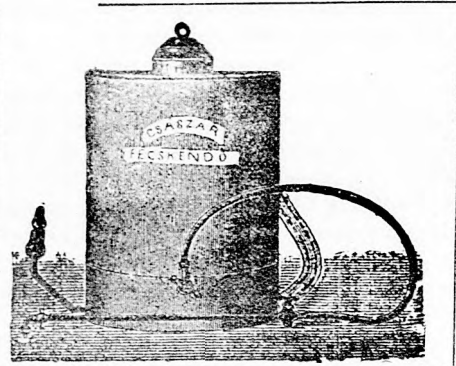
A világ legjobb sörszivattyúi.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtökéletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép a Vermorel-féle

„Császár Fecskendő“

mely eddig minden versenyen, melyen résztvett, az első díjat nyerte. — Legújabb 1899. évi minta.

Eros réz-puttonnyal nickelezett részeket gondos kiállításával által nincs eltömésnek és javításnak kitéve.

Ára csomagolással együtt **csak 12 ft.**

Megrendelhető **Sohr József** urnál **Szill Somogy** m

Megrendelések kéretnek, ha utóbbi szállításra is, már most föladni, hogy az előirt időre pontosan eszközölhessem. Utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett.

: Teljes jótállás !

A Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár, mely a világ legelső kaszagyára

100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy Sohr „Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni.

200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 darab közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési cím: Sohr József Somogy-Szill.

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédelgést. És miután a Szent-Antal jegyű kaszával, melynek jó híre bejárta az egész világot, és a mely a múlt évi londoni kiállításon is nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert, a szédelgőknek kissé a körmükre koppantottam, azt mindenféle fufanggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent-Antal“-kaszák, azért mindenkit saját érdekében is figyelmeztetek, hogy óvakodjon a hamis utáztatoktól, mert a Szent-Antal-kasza csak akkor valódi, ha fókán az ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felirat.

Az **egyedüli kasza**, mely minden tulajdonosát várakozáson föltül kielégíti. A Szent-Antal kasza közkedveltséget főleg szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó élének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a

Szent-Antal jegyű kaszának erős orma és nyaka van és igen vékony pengéje. Nem kell minduntalan kovácskézre adni, mert egy rendes kaszasember kezéhez van igazítva.

Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a Szent-Antal kaszánál nem jöhet elő, mert az **kikalapálva és kipróbálva** lesz a gazdaközönségnek atadva. A Szent-Antal kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben kaszálni. **Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszáért kicserélem.** De tapasztalatból tudjuk, hogy ezer közül sines egy rossz.

A Szent-Antal kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
— .95	1.—	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25	1.30 forint.

5 db megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 db-nál a postaköltséget is megfizeli és egy kaszát ingyen küld.

Amergauai kaszakó a legmegfelelőbb a Szent-Antal kaszákhoz. 1 db 25 kr. 10 db 2 ft. „Diadal“ ezüstacél kalapáló készülék. Üllő és kalapács párban 85 kr.

Képes főrajegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

SZENT GELLÉRT KATHOLIKUS MŰINTÉZET

KÖNYVKERESKEDÉSE

BUDAPEST, VIII, PRÁTER-UTCZA 44. SZ.

Megjelentek és kaphatók az alant felsorolt művek:

Vallásos művek.

- Balits Antal dr.**, Jézus Krisztus, isten Megváltónk élete. Füzve 2.— kor
- Bohnert Marián**, Assisi szent Ferencz élete. (1182—1226.) Füzve 1.— kor
- Dosenbach István S. J.**, Szűz Mária az ifjúságnak mintaképe, vagy az ifjúságnak ártatlansága- és buzgalmáról. Fordította Lessenyei Ferencz. Füzve 20 kor.
- Dvoreczky J.** Krisztus keresztje és a vörös socialismus. 30 május sz. beszéd a társadalmi kérdéseiről. Füzve 2.40 kor.
- Garra V.** Loretto az új Názáret. Füzve 1.— kor.
- Hajdu T. dr.**, Teremthette volna-e isten a világot öröktől fogva? Füzve 1.40 kor.
- Lasserre H.**, A lurdí Szent Szűz tisztelete május hónapban. Füzve .40 kor.
- Meschler S. J.**, Novena, azaz kilencz napi ájtatosság a lourdesi Szent Szűz tiszteletére. Füzve .20 kor.
- Philothea** vagy utmutatás a vallásos életre. Szalézi szent Ferencz után rövid kivonatban átdolgozta Hongg Leo. Füzve 1.60 kor.
- Schneider C. M.**, A század alkonyán. Elmékedések a k. h. egyházi életéről és a társadalomról. Fordította Adjutus Secundus. Füzve 4.— kor.
- Scotti** Elmékedési könyv papok számára. Fordította Adjutus Secundus. 4 kötet. Füzve 12.— kor.
- Spirago F.**, Katholikus kat kizmus felnöttek számára Fordította Adjutus Secundus. 4 kötet. Füzve 12.— kor
- Vathy J.**, Mária-estek. 52 Mária-legenda. Füzve 2.— kor.
- Köcsi **Mayer Gy.**, Gyász-szertartás. Temetési kézikönyv. I. kötet: Temetési szertartások és gyász énekek. Füzve 2.50 kor. II. kötet: Halotti bucsuztatók. Füzve 3.— kor. A két kötet együtt 4.40 kor.
- Pogonyi Bernát**, Sekrestyések és harangozók vezérkönyve (Utmutatás a sekrestyések és harangozók teendőire) Füzve 1.— kor.

- Ének és imakönyv** a kath. tanuló ifjúság használatára. Füzve —.40 kor.
- Gyónási könyvecske.** (Szt. áldozási imák és néhány szt. ének.) Elemi iskolai tanulók számára összeállította Baumann K. Füzve —.20 kor
- Készület a szt gyónáshoz.** Felnöttek számára. Füzve .16 kor.
- Ugyanaz, bővíttve, **német nyelven** —.20 kor.
- " " **tót nyelven** —.20 kor.
- Hock János** imakönyve. Diszes kiadás. Füzve 10 koronától —60 koronáig.
- Ugyanaz, egyszerű kiadás. Füzve 6 koronától 14 koronáig.
- Hock János.** Vigasztalások könyve. Vászontetésben 6.— kor. Diszkötésben 17.— kor.
- Kiss Arisztid.** Leiki ibolyák. (Oktató imakönyv gyónók számára.) Füzve —.40 kor.
- Kötte —60 kor.
- Lövárdy Alajos.** Ének- és imakönyv a magyar-német kath. tankötelesek és hívek számára. (Magyar és német nyelven.) Füzve —.60 kor.
- Szeményei Mihály** Szent József tisztelete. A szent család imakönyve. Reggeli, esti és szent mise imák. Füzve 1.40 kor.
- A Szent Mise** a világ legnagyobb kincse. Elmékedési és imakönyv. Füzve 2.— kor.
- Tárkányi B.** Vezéresillag. Vászontetésben 4.— kor. Bőrkötésben 6.— kor.
- Tárkányi B.** Leiki manna. Ének- és imakönyv. Füzve —.70 kor.
- Walser J.** Örök imádás, a legméltságosabb oltárszentség imakönyve. W. után Varga Mihály plébános. 2. kiadás. Vászontetésben 3.20 kor. Bőrkötésben 5.— kor.
- Finom " " 6.— kor.
- Még finomabb kötésben 8—9 kor.
- Nehai Nogáll János** v. nagyváradi fsz. püspök kiadványai:
- Kempis Tamás** négy könyve Krisztus követéséről. Kis alak. Vászontetésben 1.— kor.
- Ugyanaz, nagy negyedréti kiadás. Füzve 1.— kor.
- Füzve 8.— kor.
- Egészvászontetésben 12.— kor.
- Vászondiszkötésben 16.— kor.

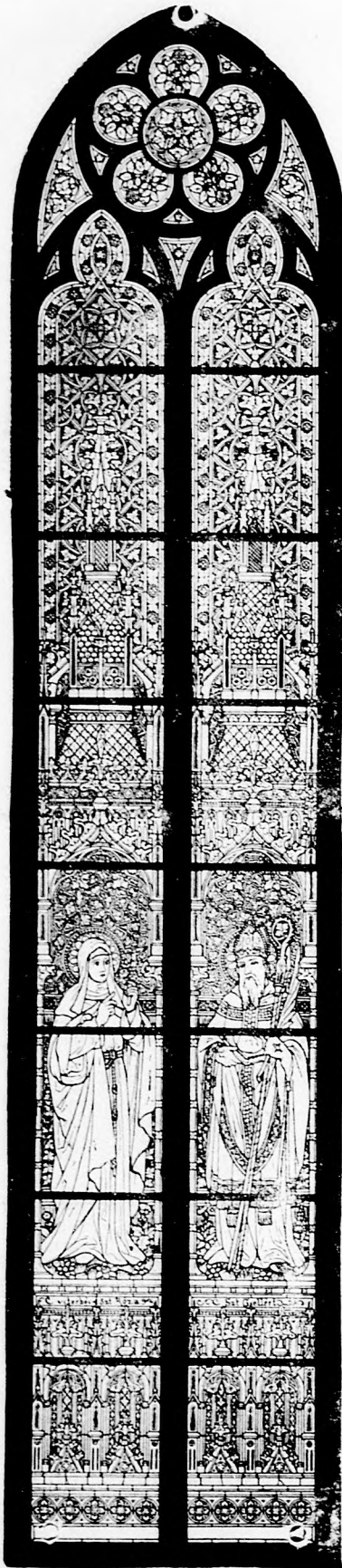
- Áldozatlángok.** Imádság és elmékedés féltex. Füzve 1.20 kor.
- Boldogasszony követése.** Füzve 2.40 kor.
- Csarnok** a keresztény hitélet ügyére. Füzve 3.— kor.
- Liguori szt Alfonz** vezérkönyve az oltárszentség látogatásáról. Füzve 3.— kor.
- Liliomszálak** Füzve 3.— kor.
- Szentek tudománya.** Kispapoknak és miséspapoknak. Füzve 3.— kor.
- Szeráf hangok szent Teréziától.** Füzve 2.40 kor.
- Az **Urangyala.** Elmékedések. Füzve 3.— kor.
- Keresztény **Vezérczikkek.** Elmékedések. Füzve 3.— kor.

Vegyes művek.

- Petrassevich G.** Magyarország és a zsidóság. Társadalmi tanulmány. Füzve 3.— kor.
- Verus A** szociális kérdés hajdan és most. Szociálpolitikai mű. I. kötet. Füzve 4.— kor. Kötte 5.— kor.
- A II és kötet sajtó alatt van, megjelenése legközelebb várható. A teljes munka ára. Füzve 14.— kor. Kötte 17.— kor.
- Mayer B.** A spiritizmus keresztény kath. megvilágításban. Négy szabad előadás. Füzve .20 kor. Kötte 2.— kor.
- Ullatorne.** La Salette története. Fordította Varga Mihály. Füzve —.54 kor.
- Varga M.** A nagy világesapás. Füzve 1.— kor.
- Deszkáss M.** Való és mese. 8 elbeszélés. Füzve 1.— kor.
- Egely M.** Verőfény. Tarczák. Füzve 1.— kor.
- Kubinyi Viktor.** Maison-rouge. Elbeszélés. Szabadon francziából. Füzve 2.— kor. Kötte — kor.
- Diszkötésben 4.— kor.
- Mester Károly.** Tarka világ. Apró novellák. Füzve 1.— kor. Kötte 2.— kor.
- Nyisznyay Iván.** Szelid elbeszélések. Füzve 3.— kor.
- Sziklay János.** A cserepesi kastély. Regény. Füzve 2.— kor.
- Zempléni Árpád.** Kis emberek. Elbeszélések. Füzve 1.— kor.

Minden, bárki által hirdetett könyvet az eredeti bolti áron szállítjuk.

Védéki megrendelések csakis utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett eszközöltetnek. Utóbbi esetben a postaköltséget mi fizetjük.

Kész: a bpesti Erzsébetvárosi új templom részére.

PALKA JÓZSEF ÜVEGFESTÉSZETE

BUDAPEST, VIII., Mária Terézia-tér 1.

Készít: stilszerű templom-, terem- és lépcsőház-ablakokat egyszerű és művészi kivitelben, legjutányosabb ár mellett.

— Felvilágosítás, rajz, költségvetés stb. megkérésékre postafordultával megküldeték. —

Az ezredéves országos kiállításon kitüntetett hangszereimről árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

CZIMBALMOK

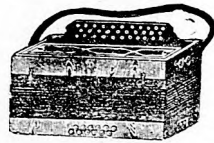
45, 50, 60, 70 frtért, pedálos 85, 100, 130, 200 forint és feljebb. Hegedük: 3, 4, 5, 6, 7, 8 frtért s feljebb. Tilinkók, fuvolák, vendéglők részére zenélő automata érez kottalapokkal. Intonák 11 frt. Ariosa 17 frt. Phönix 25, 30 frt. Mechanikai czimbalom 110 és 125 frt. Egy- és kétsoros harmonikák, réz fuvó hangszerek, községi és torna dobok. Cziterák, 4 frttől 80 frtig. Tamburiczák. Erős szerkezetű mignon zongorák 6 évi jótállással 400 frt. Kuliffay-féle Czimbalom-iskola a legújabb és legezelszerűbb, 95 dallal 3 frt 50 kr. Czimbalmozók polyóirata 7-ik évfolyam, évfolyamonként 4 frt. Évi előfi etési ár 3 frt 60 kr

HORVÁTH ISTVÁN

hangszergyáros, József főh. 6 cs. és kir. fens. udv. szállítója.

BUDAPEST,

Erzsébet - körút 2 szám.

VILLAMGYÓGYDELEJES KERESZT

gyógyít és fölfrissít, kezesség mellett.

(R. B. sz. 86,967.)

Nem Volta-kereszt.

E készülék gyógyít és segít asthma, eskór, influenza s hátrgerinczfájdalmaknál. Köszvény, rheuma, ischias, neuralgia, migrén, szívdobogás, fej- v. fogfájás, fülzúgás, átmattlanság, s minden idegrendszeri gyöngeségnél kezesség mellett

Nem titkos szer.

Figyelmeztetem a t. ezimű közönséget, hogy az én csillagom nem tévesztendő össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Németországban hivatalosan el van tiltva, míg az én villamgyógydelejes csillagom kitűnő gyogyerejénél fogva általánosan elterjedt és közkedvelt

A kis készülék 4 korona. (Gyermekek és nők számára.)

A nagy készülék 6 korona. (Régibb betegségeknel használandó.)

Központi eladási hely a bel- és külföld részére: **MÜLLER ALBERT**

Bpest, V., Vadász-utca 42 E. Kálmán-utca sarok.